

DIGITALIZACE JAKO FAKTOR V KONVERGENCI PAMĚŤOVÝCH INSTITUCÍ

Michal Lorenz

Digitální informace jsou stále samozřejmější součástí vědecké práce, i své výsledky prezentuje věda veřejnosti stále častěji v digitální podobě. Významnou roli v komunikaci odborných i popularizačních informací sehrávají portály a databáze elektronických zdrojů, repozitáře, digitální knihovny a digitální archivy. Tento vývoj reflektují i odborníci uplatňující své znalosti v základních doménách informačních věd zahrnujících:

1. pragmatiku lidské komunikace včetně její augmentace,
2. management zdrojů a filtrů, a
3. interoperabilitu informačních systémů.

Hlavně odborníci v poslední doméně vytváří infrastrukturu pro šíření a sdílení informací, která je typickým projevem postupující digitalizace. Augmentací lidské komunikace vytváříme mnohačetné společenské následky, od vzniku e-infrastruktury poskytující služby a zdroje s přidanou hodnotou k proflexi lidské identity v kyberprostoru.

Našemu čtenáři na následujících stránkách přinášíme pět příspěvků, které dokládají, jak práce s digitálními informacemi prostupuje práci odborníků i společnosti. Obsah příspěvků je svojí povahou techničtější. Jednotlivé příspěvky ilustrují roli digitálních informací v základních doménách informačních věd. Číslo otevíráme výzkumem Ivy Zadražilové „*Témata pro vzdělávací lekce seniorů v knihovnách*“. Autorka se v něm dotýká potřeb seniorů v otázkách vzdělávání při práci s internetem a s informačními technologiemi. Téma reprezentuje výzkum spadající do oblasti pragmatiky lidské komunikace. Do stejné domény spadá i následující příspěvek Dity Malečkové, Renaty Štysové Rychtárikové a Jana Urbana s názvem „*Obraz, informace, entropie*“. Příspěvek je příkladem výzkumných snah v oblasti augmentace lidské a strojové komunikace.

Následující dva odborné články reprezentují doménu managementu zdrojů a filtrů. Nejprve v příspěvku s názvem „*Digitalizace etiket standardních šelakových desek jako nástroj pro efektivní muzejní evidenci*“ představí Gabriel Gössel, Martin Mejzr, Michal Studničný a Filip Šír výsledky výzkumu sbírek zvukových dokumentů Národního muzea společně se systémem jejich elektronické evidence. V následujícím příspěvku se Zdeněk Hruška rozeptá o tématu „*Optické datové disky ve fondu dvou největších českých knihoven*“. Předmětem zájmu se místo šelakových desek stanou optické disky zastoupené ve fondech Národní a Moravské zemské knihovny a automatizace jejich zpracování.

Poslední představený příspěvek Natálie Ostrákové, Pavlíně Kočišové a Miroslavy Beňačkové „*Vývoj standardu PREMIS a možnosti jeho dalšího využití ve standardech NDK*“ tematicky přispívá k doméně

interoperability informačních systémů. Představuje standard pro zápis archivačních metadat, usnadňující práci digitálních kurátorů a aplikaci tohoto standardu v Národní digitální knihovně.

Číslo časopisu ProInflow, které má čtenář před sebou, je odrazem současné digitalizace vědy a její paměťové infrastruktury. Ukazuje však ještě jeden výrazný směr dnešního vývoje – pokračující konvergenci paměťových institucí a jejich znalostních základů: knihovnictví (Zadrazilová), muzeologie (Gössel – Mejr – Studničný – Šír; Hruška) a (digitálního) archivnictví (Ostráková – Kočíšová – Beňáčková). Specializované obory paměťových institucí se setkávají pod záštitou informačních věd nad společným zájmem podpory produkce nových znalostí vědci a badateli.